

Laatutyötä yhdessä

**Ammatillisen erityisopetuksen yhteistyöverkoston
laatutyöryhmä
Helmi Sirkiä IJKK**

**Millä mittaamme tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta
Marjut Huttunen LUOVI**

**Laatutyöryhmän järjestämä vertaisarvioijakoulutus keväällä 2011
Samuli Sollo Keskuspuisto**

Ammatillisen erityisopetuksen yhteistyöverkoston laatutyöryhmä

- Puheenjohtajana Helmi Sirkiä, Invalidiliitto ry, Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus
- Marjut Huttunen, Hengitysliitto, Ammattiopisto Luovi,
- Matti Virtala, Bovallius-säätiö, Bovallius ammattiopisto
- Samuli Sollo, Invalidisäätiö, Keskuspuiston ammattiopisto,
- Rauno Konttila, Kiipulasäätiö, Kiipulan ammattiopisto
- Katariina Sarajärvi Lapin ammattiopisto 6/10 alkaen
- Soili Jaarinen Diakoniasäätiö 6/10 alkaen

Laatutyöryhmän tavoitteet

Tavoitteena on, että ammatillisissa erityisoppilaitoksissa on toimiva ja yhteinen laadunhallinnan työryhmä, joka valmistelee johto-/ohjausryhmälle koulutuksen järjestäjien ja viranomaisten tarvitsemia laadunhallintaan liittyviä esityksiä, selvityksiä ja arviointeja.

Työryhmä kehittää ja tuottaa ammatilliseen erityisopetukseen sopivia laadunhallinnan toimintamalleja ja työkaluja, ohjaa ammatillisten erityisoppilaitosten välistä vertaisarviointia ja vastaa vertaisarvioinnin kehittämisestä.

Työryhmä ennakoi ja vaikuttaa ammatillisen erityisopetuksen laadunhallinnan kehittämiseen ja muutokseen valtakunnallisesti.

Tavoitteena on taata koulutuksen laadun jatkuvalla parantamisella opiskelijoiden hyvä elämä ja työllistyminen sekä varmistaa ammatillisten erityisoppilaitosten kilpailukykyä ja kykyä vastata toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin

Laatutyöryhmän toimintaperiaatteet

Asiakas- ja sidosryhmälähtöinen toimintatapa

Avoimuus

Tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus

Luotettavuus ja luottamuksellisuus

Jatkuva uudistuminen

Synergiaedut

Tehokkuus

Laatutyöryhmän työskentely

Työ tehdään työryhmässä tai erikseen nimettävissä projektiryhmissä. Työryhmä tekee ehdotuksen projektiryhmistä johto-/ohjausryhmälle. Työryhmä ohjaa ja koordinoi projektiryhmien työskentelyä soveltaen projektijohtamisen menetelmiä.

Laatutyöryhmän toiminta 2006-2009

Laatutyön esittelyä ja hyvien käytänteiden vaihtoa

Toimintajärjestelmät, prosessikartat, Opetussuunnitelmatyö,
HOJKSin seuranta ja arviointi

Tutustuminen eurooppalaisiin käytänteisiin yhteisessä hankkeessa
Alankomaat, Irlanti, Pohjois-Irlanti, Itävalta

OPH:n vertaisarvioijakoulutukseen osallistuminen

Yhteensä koulutettuja vertaisarvioijia on noin 20

Toiminta 2010-2012: Ammatillisen erityisopetuksen tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden mittareiden kehittäminen ja mittaaminen

Tavoite:

Esitys ammatillisen erityisopetuksen tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden mittareiden määrittämiseksi ja kokeilun käyttöönotto
Ammatillisen erityisopetuksen tulosten ja vaikuttavuuden jatkuva ja systemaattinen mittaaminen ja arviointi

Toimenpiteet

- Kehitetään ammatilliseen erityisopetukseen soveltuvat, yhteisesti käytössä olevat tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden mittarit (Results and Impact)
- Otetaan mittarit koekäyttöön ja arvioidaan tulosten ja vaikuttavuuden mittaaminen ja vertaaminen ko. mittareiden avulla
- Tuotetaan ja verrataan tulos- ja vaikuttavuustietoa mittariportaalin avulla
- Tiedotetaan keskeisistä tulos- ja vaikuttavuustuloksista

Aikataulu: 1.1.2010-31.12.2012

Toiminta 2010-2012

Laadunhallinnan toimintatapojen vakiinnuttaminen

Tavoite

Suunnitelmallisten ja systemaattisten laadunhallinnan toimintatapojen vakiinnuttaminen

Toimenpiteet

- Luodaan ammatilliseen erityisopetukseen soveltuva vertaisarviointitapa ja vertaisarviointikriteerit
- Pilotoidaan vertaisarviointi ammatillisten erityisoppilaitosten kesken
- Laaditaan suunnitelma jatkuvasta ja systemaattisesta vertaisarvioinnista ammatillisten erityisoppilaitosten kesken
- Arvioidaan toimintaa vertaisarviointikriteerein (ehdotus arviointialueiksi laatutyöryhmässä)
- Laaditaan vertaisarvioinninkoulutusohjelma ja koulutetaan jokaiseen erityisoppilaitokseen vähintään kaksi vertaisarvioijaa

Aikataulu: 2009- 31.12.2010

Toiminta 2010-2012: Laatutyön näkyväksi tekeminen

Tavoite

Ammatillisen erityisopetuksen laatutyön ja laadunhallinnan näkyväksi tekeminen osana kansallista laadunhallintatyötä

Toimenpiteet

Osallistutaan kansalliseen ja kansainväliseen kehittämistyöhön/ verkostoihin, kuten

- Ammatillisen koulutuksen laatuverkosto
23.11. 2010 Oulussa teema ammatillisen erityisopetuksen laatu
- Koulutuksen arviointineuvoston kansalliset arvioinnit, arviointiryhmässä erityisopetuksen edustus
- European Platform for Rehabilitation verkoston Outcome Measurement kehittäminen, erityisopetuksen edustus
- Peer Review Impact kansallinen työryhmä , erityisopetuksen edustus
- Yhteistyö KJY:n kanssa
 - Laatutyöryhmän työn esittely

Millä mittaamme tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta

Marjut Huttunen LUOVI

Esityksen teemat

- Miten nyt mittaamme tuloksia ja vaikuttavuutta
- Miten jatkossa aiomme mitata tuloksia ja vaikuttavuutta
- Yhteistyö tulosten ja vaikuttavuuden mittaamisessa

Miten nyt mittaamme tuloksia ja vaikuttavuutta

- Käytössä on omat mittarit
 - osa mittareista samoja, mutta mittariselosteissa on eroja
- Tulorahoituksessa ei ole ammatilliseen erityisopetukseen liittyviä mittareita eikä se koske ammatillisia erityisoppilaitoksia
 - mittarina on erityisopiskelijoiden määrä ja mittareissa huomioidaan erityisopiskelijoiden vaikutus
- Velvoite arvioimiseen on kaikilla lainsäädännössä
 - Laki ammatillisesta koulutuksesta 21.8.1998/630, 4.luku

Miten jatkossa mittaamme tuloksia ja vaikuttavuutta

- Sovitaan yhteisistä mittareista ja mittariselosteista
 - keskeisenä tavoitteena kaikilla on mitata opiskelijoiden elämän laatua ja jatkosijoittumista
 - arvioidaan myös mitä mittareita tulosrahoituksesta on mahdollista tuottaa ja vertailla
- Vertaillaan tuloksia ja vaikuttavuutta
 - Koulutuksen järjestäjän yksiköiden ja toimipisteiden kesken
 - Koulutuksen järjestäjien kesken
- 2010-2011 käyttöön otettavat mittarit ovat
 - Opintojen läpäisy**
 - Opiskelijoiden elämän laatu**
 - Opiskelijoiden jatkosijoittuminen**

Esimerkki: Elämän laadun mittaaminen (1/2)

Miten opiskelu ammatillisessa erityisoppilaitoksessa vaikuttaa opiskelijoiden elämän laatuun – opiskelijoiden näkemyksenä

Hyödynnetään European Platform for Rehabilitation, EPR:n Outcome Measurement working groupissa kehitetty menetelmä ja mittarit

- Alun perin kehitetty ja käyttöön otettu Portugalissa, Centro de Reabilitação Profissional de Gaiassa, CRPG:ssa

1) Kysely opiskelijoille

- opintojen päättövaiheessa alkaen keväällä 2011
- jatkossa mahdollisesti myös opintojen alkaessa ja opiskeluaikana

Esimerkki: Elämän laadun mittaaminen (2/2)

2) Mittaritietojen tuottaminen

- määritetty mihin elämän laadun ulottuvuuksiin ja mittareihin kysymykset antavat vastaukset

3) Mittaritietojen vertaaminen

- koulutuksen järjestäjien yksiköiden ja toimipisteiden kesken
- koulutuksen järjestäjien kesken
- Luovi myös EPR:n jäsenten kesken

4) Tulosten analysoiminen ja kehittämistoimista sopiminen eri tasoilla

5) Järjestelmän arvioiminen ja edelleen kehittäminen

Miten jatkossa aiomme mitata tuloksia ja vaikuttavuutta

Haasteita mm.

- opiskelijoiden erilaiset valmiudet antaa palautetta ja vastata kirjallisiin kyselyihin
- mittareiden antamien tulosten kytkeminen toimintaan ja toiminnalle asetettuihin tavoitteisiin
 - Millaisin resurssein ja miten toimien saavutamme tai olemme saavuttaneet tavoitteemme ja tuloksemme
 - Mitä me teemme tai mitä he tekevät suhteessa
 - muihin parempaan tai muihin heikompaan tulokseen
 - Yksi tapa kytkeä on Logical Model

Yhteistyö tulosten ja vaikuttavuuden mittaamisessa

- Ammatillisten erityisoppilaitosten yhteistyöverkosto
 - mukana myös HDO ja LAO
- Ammatillisen koulutuksen laatuverkosto
- KJY/AMKE
- European Platform for Rehabilitation, EPR – Outcome Measurement benchlearning/working group

Vertaisarviointi

23.11.2010

Ammatillisen erityisopetuksen
laatutyöryhmä

Opetushallituksen vertaisarvioijakoulutuksen suorittaminen loi pohjan toiminnalle

Yhteensä koulutettuja vertaisarvioijia on noin 20

Tavoite

Suunnitelmallisten ja systemaattisten laadunhallinnan toimintatapojen vakiinnuttaminen

Toimenpiteet

Luodaan ammatilliseen erityisopetukseen soveltuva vertaisarviointitapa ja vertaisarviointikriteerit

Pilotoidaan vertaisarviointi ammatillisten erityisoppilaitosten kesken

Laaditaan suunnitelma jatkuvasta ja systemaattisesta vertaisarvioinnista ammatillisten erityisoppilaitosten kesken

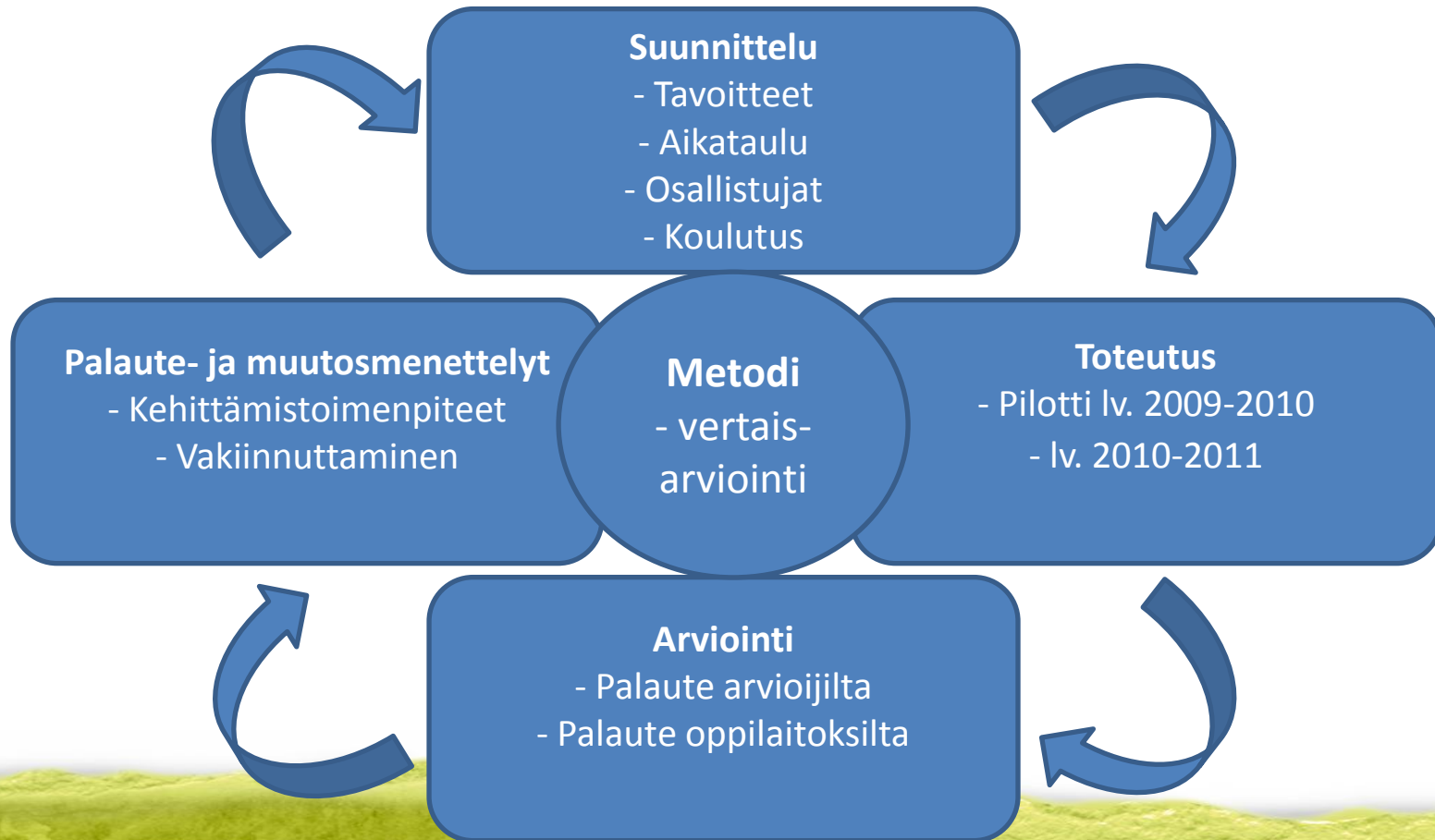
Arvioidaan toimintaa vertaisarviointikriteerein (ehdotus arviointialueiksi laatutyöryhmässä)

Laaditaan vertaisarvioinninkoulutusohjelma ja koulutetaan jokaiseen erityisoppilaitokseen vähintään kaksi vertaisarvioijaa

Aikataulu: 2009- 31.12.2010

Vertaisarvioinnin jatkuva parantaminen (CQAF)

Toteutus: Vertaisarvioinnin pilotti keväällä 2010

	BAO	IJKK	KIIPULA	KPAO	LUOVI
BAO			X	X	
IJKK	X			X	
KIIPULA	X			X	X
KPAO		X			X
LUOVI		X	X		

Arviointi: Palaute kevään 2010 vertaisarvioinnin pilotista

Vahvuudet:

Kokemukset vertaisarvioinnin pilotista ovat hyvät. Vertaisarvioinnin vahvuudeksi arvioijat kokivat arviointiprosessin sujuvuuden ja mielenkiintoisuuden. Arvioitavilta oppilaitoksilta saadun palautteen perusteella tuotettu arviointitieto oli paikkansa pitävää ja edistää toiminnan kehittämistä.

Kehittämiskohteet:

Parantamisalueeksi todettiin aikataulutuksen, joka olisi tehtävä heti lukuvuoden alussa, jotta arvioijat voivat valmistautua arviointiin ajoissa. Aikataulun tulisi sisältää vertaisarvioinnin kaikki vaiheet. Taktiikkapalaveri kannattaa sopia siten, että jää riittävästi aikaa tutustua materiaaleihin. Vertaisarvioijien riittävä perehdyttäminen kriteeriperustaiseen arviointiin.

Vertaisarvioinnin palaute- ja muutosmenettelyt lv 2010 - 2011

Toimenpiteet

Ehdotetaan johto/ohjausryhmälle, että vertaisarviointia jatketaan

Vuonna 2011 arvioidaan enintään kolme arviointialuetta/koulutuksen järjestäjä samalla kertaa

Vertaisarvioijakoulutusta koordinoi laatutyöryhmä

Tavoitellaan muun kuin johdon kouluttamista, jotta vertaisuus toteutuisi.

Vertaisarvioinnin suunnitelma lv. 2010-2011

Arvioidaan arviointialueet

1. opetussuunnitelmat
2. oppiminen ja opettaminen

lisäksi voidaan arvioida yksi oppilaitoksen valitsema alue
(Vertaisarvioinnin opas ammatilliseen peruskoulutukseen,

Arviointialueet ja kriteerit

[http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/laadunhallinnan_tuki/vertaisarviointi/ Ammatillisen peruskoulutuksen kriteerit \(pdf\)](http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/laadunhallinnan_tuki/vertaisarviointi/Ammatillisen_peruskoulutuksen_kriteerit.pdf)

Arviointi kohdistuu vertaiseen koulutukseen esim. valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus tai tutkintotavoitteinen koulutus.

Suunnitelma vertaisarvioinnista lv 2010-2011

	BAO	IJKK	KIIPULA	KPAO	LUOVI
BAO		X			X
IJKK			X		X
KIIPULA		X		X	
KPAO	X		X		
LUOVI	X			X	

Vertaisarviointiaikataulu lv 2010-2011

	Arvioijat	Taktiikkapalaveri viimeistään	Arviointikäynti Huhtikuu
BAO	IJKK LUOVI (Marjut H)	4.3.2011	5.-6.4.2011
IJKK	KIIPULA (Rauno K) LUOVI	11.3.2011	12.-13.4.2011
KIIPULA	IJKK (Helmi S) KPAO	18.3.2011	19.-20.4.2011
KPAO	BAO (Matti V) KIIPULA	25.3.2011	27.-28.4.2011
LUOVI	BAO KPAO (Samuli S)	1.4.2011	3.-4.5.2011

Laatutyöryhmän järjestämän vertaisarvioijakoulutuksen periaatteet

Tekemällä oppiminen – pääsääntöisesti ei luentoja

Tietopuolinen materiaali verkossa

Lähiopetuspäivänä annetaan tehtäviä tai käydään läpi
suoritettuja tehtäviä

Hyödynnetään pilotin materiaaleja

Laatutyöryhmän järjestämä vertaisarvioijakoulutus keväällä 2011

OHJELMA JA AIKATAULU:

hakeminen marraskuussa 2010
verkko-opiskelu tammi-maaliskuussa 2011, moodle oppimisolustalla
lähipäivä helmikuussa 2011, viikolla 6,
arviointitaktiikkapäivä maaliskuussa 2011
vertaisarviointi harjoittelu huhtikuussa 2011
vertaisarvioija todistus toukokuussa 2011

Tavoitteena on, että jokainen organisaatio lähettää kolme henkilöä koulutukseen ja yhteensä koulutetaan 15 arvioijaa.
Harjoittelijat liittyvät vertaisarvioijaryhmään, jossa on vähintään yksi kokenut ja koulutettu arvioija mukana
Koulutukseen liittyvä vertaisarviointiharjoittelu tapahtuu huhtikuussa 2011 vertaisarviointiohjelman mukaisesti

Koulutuksen jälkeen harjoittelijat ovat vertaisarvioijia, jotka ovat laatutyöryhmän vertaisarvioijaryhmässä. Listaa ylläpidetään Ningissä.